

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB20 : 1850

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB20 : 1850", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb20-txt-shoot-n14.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB20:14

#

Nødvendigheden af en Geistlighed (men strengere christeligt holdt) som Mellembestemmelse i Xstheden.

Jo mere jeg tænker derover, desto mere kommer jeg tilbage til den Tanke, at en saadan Geistlighed i ældre (middelalder) Stil er et Væsentligt som Mellembestemmelse i Xstheden. Langt, langt de fleste Msker føle ingen Trang til Xstd. i strengeste Forstand, tvertimod den vilde gjøre dem ulykkelige og forvirrede. Sandt nok, i Ideen seet, maae vi sige, at de Alle skulle føle denne Trang, og dette er min salige Trøst, at Ingen, Ingen er udelukket. Men i Virkeligheden er det ikke saa. Xstds Trøst begynder egl. paa den anden Side af alle almdl. msklige Bekymringer, dens Trøst er egl. Syndsforladelse, og forresten saa langt fra at være en Lindring, at den jo fordrer, at man skal lide for Læren. See dette kan de Fleste ikke indlade sig paa, det vilde reent forstyrre dem Livet. De trænge væsentligen til et Forhold til Xstd. Saa er Livet som det er dem en Glæde, og en from Glæde. Og erindre skulle vi Alle, at am Ende ∴ i Evigheden blive alle væsentligen lige salige.

Feilen i Catholicismen var nu, at Geistligheden egoistisk, herskesygt gjorde sig til Melleminstants, for at herske. Istedetfor at det lige omvendt er og skal være for at skaane, saa Passagen til den strengere Xstd. staaer aaben for Enhver, der ønsker det.

Altsaa Catholicismens Feil var Geistligheden, det vil da sige en streng klosterligere Geistlighed egoistisk vilde være Mellem-Instantsen.

Saa reiste Luther sig for i menige Xstnes Navn at ryste dette utaalelige Aag af, og sikkre Enhver det umiddelbare Forhold til Gud. Ypperligt, priset være han.

Men Luther var dog ingen Dialektiker. Han oversaae, at han var det Overordentlige, at han maaskee til syvende og sidst var den Eneste, der kunde bære dette umiddelbare Forhold til Gud. Dog anlagde han sig selv som Maalestok. Protestantismens Løsen blev: vi ere alle Præster, hvoraf Følgen maatte blive enten sørgelige Extravagancer eller at man sank reent ned i Verdslighed.

Betragt nu Tilstanden i Protestantismen. Ja, det forstaaer sig, er det givet, staaer det fast, at de Præster vi nu har, at det er Præster – ja saa ere vi alle Præster, disse Præster ere nemlig aldeles ikke til at adskille fra andre Vertshuusholdere, Kræmmere ell. dog fra andre verdslige Embedsmænd, kort de ere ganske som vi Andre: ergo ere vi alle Præster.

Den høie Aandelighed som Luther slog ind paa (thi det skal Ingen faae mig fra, at det, naar der staaer i Evangeliet giv Alt til de Fattige, at det saa er det Eenfoldige at gjøre det ganske simplement, og det høie Aandelige derimod, at sige; jeg gjør det ikke men jeg er i mit Inderste som Den, der har gjort og i ethvert Øieblik er villig dertil) o, der er Intet i Verden lettere at forfalske end just den.

Luther havde fuld Ret i at knuse det Egoistiske i at Geistligheden herskesygt vilde være Mellem-Instants: o, men han har kun daarligt kjendt Msket, naar han kunde mene, at det saadan lod sig gjøre, at vi alle blive Præster, at den eneste Maade det i denne jordiske Verden lod sig gjøre paa, var, som skeet er, derved at Præsterne blive Vertshusholdere – og vi alle Præster.

Der skulde være en Geistlighed som Mellembestemmelse. Denne Geistlighed skulde være strengt christelig holdt, udtrykke de strengeste Xstds Fordringer idetmindste tilnærmelseviis, thi ellers gaaer Dette ganske ud, og Alt bliver pure, pære Verdslighed, som Faktum er. Drakontiske Love føre til Intet, og dette uhyre Ophøiede med at vi alle ere Præster, fører til det sørgelige Galimathias, vi see for os.

Denne Geistlighed maatte recrutteres af Saadanne, som enten ved store Synder, eller meget svare Ulykker o: D: vare bragte til ganske at maatte bryde med denne Verden. Men istedetfor nu mørkt og menneskefjendsk at gjøre Andre ulykkelige ved at fordre det Samme af dem, skulde De, elskende det at være Msk, skaane, saavidt da Sandhed tillader det, over de Svagere, eller over Dem, som ikke kunne gaae saa langt ud. Sandelig dette er dog vel ikke Herskesyge: selv at være bunden ved strengere Vilkaar – og naturligviis, villigt indrømmende Enhver, der vilde det, at gaae ind paa det Strengere.